

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U001309

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 20-03-2024

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:



II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Черновол Ольга Григорівна

2. Olga H. Chernovol

Кваліфікація: викладач

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 015

Назва наукової спеціальності: Професійна освіта (за спеціалізаціями)

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)

Дата захисту: 15-12-2023

Спеціальність за освітою: Англійська мова та література

Місце роботи здобувача: Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

Код за ЄДРПОУ: 45030873

Місцезнаходження: пр-т Маяковського, буд. 26, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 17.051.070

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Жуковського, буд. 66, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Жуковського, буд. 66, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.35, 16.21.27, 16.21.61, 16.31.51

Тема дисертації:

1. Підготовка іноземних студентів медичних спеціальностей до подолання комунікативних бар'єрів у професійному спілкуванні
2. Preparation of foreign students of medical specialties to overcome communicative barriers in professional communication

Реферат:

1. У дисертації теоретично обґрунтовано, практично розроблено й експериментально перевірено організаційно-педагогічні умови, що забезпечують ефективність підготовки іноземних студентів медичних спеціальностей до подолання комунікативних бар'єрів у професійному спілкуванні. За результатами здійсненого аналізу наукових джерел, присвячених дослідженню сутності комунікативних бар'єрів та їх місцю в структурі професійного спілкування медиків визначено, що спілкування як складний, багатоплановий процес встановлення і розвитку міжособистісних контактів, що породжений потребою у спільній діяльності, визначається комунікацією (обмін інформацією), інтеракцією (міжособистісна взаємодія), перцепцією (взаємосприйняття). Він містить когнітивний, афективний, поведінковий і соціально-перцептивний змістові компоненти для реалізації багатьох функцій, головними з яких є: контактна та встановлення стосунків, інформаційна, спонукальна, координаційна, розуміння, впливу. Залежно від сфери

реалізації та засобів, спілкування поділяється на особистісне та ділове або професійне. Професійне спілкування забезпечує досягнення мети професійної діяльності, вирішення її професійних завдань, здійснюється на основі встановлених у певній професійній сфері норм і правил та за своїми характеристиками є цілеспрямованим, регламентованим, позиційним та ієрархічним, атрибутивним, має функціонально-рольовий характер. Характерною особливістю професійного спілкування медичних працівників є те, що воно має поєднувати в собі характеристики усного, ділового, побутового мовлення і відповідати параметрам одразу трьох функціональних стилів: розмовного, що передбачає ситуативність, інтонаційну різноманітність, супроводжується жестами і мімікою; наукового, спрямованого на використання спеціальних медичних термінів; офіційно-ділового, який вимагає точності, стислості, стандартизованості, відповідності нормам професійного етикету. Встановлено, що природнім атрибутом спілкування загалом та професійного спілкування медиків зокрема, є виникнення бар'єрів спілкування – його абсолютних або відносних перешкод, що суб'єктивно переживаються або реально присутні в ситуаціях взаємодії та які детерміновані багатьма чинниками: зовнішніми та внутрішніми (мотиваційно-операційними, соціально-психологічними, індивідуально-психологічними), а також відсутності зворотного зв'язку, тощо. В роботі визначено й охарактеризовано види комунікативних бар'єрів: за місцем/сферою знаходження домінуючого чинника; за змістовими або процесуальними характеристиками; за ступенем усвідомленості особистістю; за ступенем блокування спілкування; за характером спілкування та ін. Встановлено, що окремою групою бар'єрів професійного спілкування медиків є бар'єри міжкультурної комунікації: мовні (спричинені недостатнім рівнем володіння іноземною мовою (фонетична, граматична, лексична складова); етнічні (відмінності суб'єктів спілкування, як носіїв різних культур, етносів); дискурсивні (ускладнення, що базуються на незнанні правил комунікації в тих чи інших ситуаціях взаємодії). Спілкування іноземних студентів медичних спеціальностей природньо характеризується наявністю цілого спектру комунікативних бар'єрів (зовнішніх, внутрішніх, дискурсивних), головною спільною ознакою яких є належність майбутніх фахівців до інших національних та мовно-культурних спільнот, що негативно впливає як на якість їх професійного навчання, так і подальшої професійної діяльності. Відтак, професійна підготовка майбутніх іноземних фахівців з медицини має передбачати, зокрема, і системне та цілеспрямоване формування їх цілісної готовності до подолання комунікативних бар'єрів у професійному спілкуванні. Проведений науковий пошук дав змогу констатувати, що готовність іноземних студентів медичних спеціальностей до подолання комунікативних бар'єрів у професійному спілкуванні є складним особистісно-професійним явищем, що містить ціннісний (особистісні та професійні установки, ціннісні орієнтації, мотиваційну спрямованість), знанневий (комплексні, системні, дієві та наукові знання щодо сутності професійного спілкування медиків, комунікативних бар'єрів, факторів їх виникнення, а також методів і механізмів протидії і подолання) та конструктивний (професійні вміння успішного виконання складної комунікативної дії) компоненти, детерміноване особливостями (змістом, умовами і вимогами) професійної комунікації, визначає її ефективність та є результатом професійної підготовки і професійного розвитку майбутнього фахівця. Ґрунтуючись на результатах здійсненого аналізу зарубіжного та вітчизняного досвіду підготовки іноземних студентів медичних спеціальностей, методологічних положеннях системного, синергетичного, інформаційного, діяльнісного, проблемно-діяльнісного, особистісного, компетентнісного, контекстного, середовищного, функціонально-комунікативного, ситуаційного і супроводжувального підходів, у дисертації подано авторську...

2. The dissertation theoretically substantiated, practically developed and experimentally tested the organizational and pedagogical conditions that ensure the effectiveness of training foreign students of medical specialties to overcome communicative barriers in professional communication. According to the results of the analysis of scientific sources dedicated to the study of the essence of communication barriers and their place in the structure of professional communication of doctors, it was determined that communication as a complex, multi-faceted process of establishing and developing interpersonal contacts, which is generated by the need for joint activity, is determined by communication (exchange of information), interaction (interpersonal interaction), perception (mutual perception). It contains cognitive, affective, behavioral and socio-perceptual content components for the

implementation of many functions, the main of which are: contact and establishing relationships, informational, motivating, coordinating, understanding, influence. Depending on the sphere of implementation and means, communication is divided into personal and business or professional. Professional communication ensures the achievement of the goal of professional activity, the solution of its professional tasks, is carried out on the basis of the norms and rules established in a certain professional field, and according to its characteristics, it is purposeful, regulated, positional and hierarchical, attributive, and has a functional-role character. A characteristic feature of the professional communication of medical workers is that it should combine the characteristics of oral, business, and everyday speech and meet the parameters of three functional styles at once: conversational, which involves situationality, intonation diversity, is accompanied by gestures and facial expressions; scientific, aimed at the use of special medical terms; official-business, which requires accuracy, brevity, standardization, compliance with the norms of professional etiquette. It has been established that a natural attribute of communication in general and professional communication of doctors in particular is the emergence of barriers to communication - its absolute or relative obstacles, which are subjectively experienced or actually present in situations of interaction and which are determined by many factors: external and internal (motivational and operational, social-psychological, individual-psychological), as well as lack of feedback, etc. The work defines and characterizes the types of communication barriers: by place/area of dominant factor; by substantive or procedural characteristics; according to the degree of awareness of the individual; by the degree of communication blocking; by the nature of communication, etc. It was established that a separate group of barriers to the professional communication of doctors are the barriers of intercultural communication: linguistic (caused by an insufficient level of mastery of a foreign language (phonetic, grammatical, lexical component); ethnic (differences of subjects of communication, as carriers of different cultures, ethnic groups) discursive (complications based on ignorance of the rules of communication in certain situations of interaction). The communication of foreign students of medical specialties is naturally characterized by the presence of a whole spectrum of communicative barriers (external, internal, discursive), the main common feature of which is the belonging of future specialists to other national and linguistic and cultural communities, which negatively affects both the quality of their professional education and further professional activity. Therefore, the professional training of future foreign medical specialists should include, in particular, the systematic and purposeful formation of their integral readiness to overcome communicative barriers in professional communication. The conducted scientific research made it possible to state that the readiness of foreign students of medical specialties to overcome communicative barriers in professional communication is a complex personal and professional phenomenon that contains valuable (personal and professional attitudes, value orientations, motivational orientation), cognitive (complex, systemic, effective and scientific knowledge about the essence of professional communication of doctors, communicative barriers, factors of their occurrence, as well as methods and mechanisms of counteraction and overcoming) and constructive (professional skills of successfully performing a complex communicative action) component, determined by features (content, conditions and requirements) of professional communication, determines its effectiveness and is the result of professional training and professional development of the future specialist...

Державний реєстраційний номер ДіР: 0116U004863 0122U200428

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Черновол О.Г., Семаль Н.В., Заїка Т.П. Освітній простір ЗВО як середовище професійного самовизначення студентів. Перспективи та інновації науки. 2022. № 6(11). С. 319-332.
- Черновол О.Г. Міжнародний та національний досвід підготовки іноземних студентів медичних спеціальностей до професійного спілкування за дистанційною формою навчання. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. 2022. Вип. 51. С. 319-332.
- Черновол О.Г. Теоретико-методичні основи підготовки іноземних студентів медичних спеціальностей до подолання комунікативних бар'єрів. Педагогічні науки: теорія та практика: наукове фахове педагогічне рецензоване видання, Запорізький національний університет. 2023. Вип. 1(45). С. 230-237.
- O.G. Chernovol Scientific and methodological principles of forming foreign medical students' readiness to overcome communication barriers in professional communication Zhytomyr Ivan Franko State University Journal. PedagogicalSciences. Vol. 2 (113) 2023. P.141-149.
- Gurevych R., Sira L., Kanyk O, Sidun L, Synov., Chernovol O., Formation of communicative competence of foreign students in conditions of distance learning. Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala. 2022. 14(2). С. 500-512. (Web of Science).

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0116U004863 0122U200428

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гура Олександр Іванович

2. Oleksanlr I. Hura

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Жуковського, буд. 66, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Давидова Жанна Вадимівна
2. Zhanna V. Davydova

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.07**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-7514-8910**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Приватний вищий навчальний заклад "Харківський міжнародний медичний університет"**Код за ЄДРПОУ:** 41627847**Місцезнаходження:** вул. Молочна, 38, Харків, Харківський р-н., 61001, Україна**Форма власності:** Приватна/недержавна**Сфера управління:****Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Кушнір Ірина Миколаївна
2. Iryna M. Kushnir

Кваліфікація: к. пед. н., викладач, 13.00.02**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-4349-9652**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Організація відсутня**Код за ЄДРПОУ:** 00000000**Місцезнаходження:** -----, Київ, 00000, Україна**Форма власності:** Змішана**Сфера управління:****Ідентифікатор ROR:****Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Каніболоцька Ольга Анатоліївна
2. Olga A. Kanibolotskaya

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.04**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-9622-0731**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Жуковського, буд. 66, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Курінна Алла Феліксівна

2. Alla F. Kurinna

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 000-0002-6605-8606

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Жуковського, буд. 66, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Пахомова Тетяна Олександрівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Пахомова Тетяна Олександрівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Дребезов Денис Олегович

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**



Юрченко Тетяна Анатоліївна